

[J. Oskar Andersen.]

paa, er det urigtigt at hægte sig saa fast i denne Udtalelse og bygge saa meget paa den.

Vesterager: Jeg skal gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, som jo fandt, at min Forklaring af Hr. Appels Forslag og Udtalelser ikke kunde staa for en nøjere Prøvelse. Jeg skal gøre opmærksom paa, at jeg henholdt mig til to Ting. Jeg henviste til Hr. Appels Forslag og til hans Forelæggelsestale. Jeg kunde tænke mig, at naar man skulde finde de Tanker, der har beskæftiget Ministeren, inden han forelagde sit Forslag, maatte det være i den Tale, han holdt den 19. December 1911. Han siger dér Sp. 3264, hvad jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil oplæse. Han henviser først til Kommissionsbetænkningen og siger saa:

„Nu foreligger Lovforslaget udarbejdet, og det er paa det allernærmeste i Samklang med, hvad jeg udtalte i Foraaet. Jeg skal først fremhæve, at de samme Hovedsynspunkter, der ere gjorte gældende i Kommissionsbetænkningen, ogsaa ere fulgte i dette Lovforslag. Jeg vil nævne følgende tre Hovedsynspunkter: for det første, at det ændrede Tilsyn og den ændrede Styrelse ville vække en større Interesse for Skolens Liv og Gerning hos Forældrene, hos Befolkningen i det hele, for det andet, at der i Skolens Tilsyn kan komme større pædagogisk Indsigt, saa der kan gives en Vejledning for Lærerne, og for det tredje, at den nye Ordning af Tilsyn og Styrelse ikke skal bryde det Baand mellem Skole og Kirke, der har eksisteret i flere Hundrede Aar.“

Det var de tre Ting, jeg nævnte, og som altsaa er de Tanker, som Hr. Appel har anlagt i sin Tid. Han siger endvidere, da han kommer til at tale om Kredsstyrelsen, det findes Sp. 3268, samme Dato:

„Efter Kommissionsforslaget skulde de enkelte Skoledirektioner, der oprettes for de nuværende Provstier, bestaa af 5 Medlemmer, nemlig Amtmanden, Provsten, to af Skoleraadet valgte Medlemmer og Amtsskolekonsulenten. Efter Lovforslaget beholder Skoledirektionen sit nuværende Medlemsantal, men medens der for Øjeblikket i Skoledirektionen

er de tre Medlemmer: Amtmanden, Provsten og et af Skoleraadet valgt Medlem, skal Skoledirektionen herefter bestaa af Provsten og to af Skoleraadet valgte Medlemmer.“

Det fremgaar altsaa heraf ganske klart, at han lader Amtmanden gaa ud. Det fremgaar ogsaa af selve Lovforslaget, hvis man vil se efter, hvorledes det blev forelagt den 19. December 1911, og se, hvad der staaar i § 2 og § 25. Jeg kan ikke se, at det har nogen Forbindelse i og for sig med det, som det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen fremdrog. At der senere blev ændret ved Loven af Folketingets Flertal, har jeg aldrig benægtet. Jeg ved udmærket godt, at det passer endnu, og at Rigsdagen har Ret til at ændre Lovene, men kan man udslette en Mands Tanker, fordi han bliver overstemt af et Flertal? Det kan jeg dog ikke tro. Jeg har troet, at naar man vilde søge en Mands Tanker og Ideer, maatte man søge dem i hans Taler og Lovforslag. Hvis det ærede Medlem, som ellers er saa saglig og saa videnskabelig og saa grundig, ikke gaar direkte til disse Kilder for at finde Tankerne, er jeg bange for, at hans Tanker bliver luftige. Derfor synes jeg, det er noget ved Siden af at beskyldte mig for ikke at have fremstillet dette ganske loyalt. Jeg ved udmærket godt, hvad der skete senere, og jeg ved ogsaa udmærket godt, at daværende Minister Appel foreslog noget i Lighed med, hvad der er foreslaaet i dette Lovforslag, nemlig Skolenævn omkring ved Skolerne.

Dernæst vil jeg gerne have Lov til at sige et Par Ord med Hensyn til Skolekommissionerne, da der ogsaa er rettet nogen Kritik mod mine Udtalelser om dette Spørgsmaal. Det er dog klart for enhver, der har fulgt Lovgivningsarbejdet herhjemme gennem Aarene, at det har været en bærende Tanke, navnlig ogsaa fra Socialdemokratiet, at Skolekommissionerne skulde vælges af Vælgerne i Kommunen ved særskilte Valg, fordi man ikke vilde have dem knyttet sammen med Kommunalbestyrelserne, men tværtimod vilde have, at de skulde vælges ud fra skolemæssige Hensyn; og de skulde vælges — saadan blev det foreslaaet fra socialdemokratisk Side — ikke blot af Foræl-